

VUC deler viden
konference
29. september 2021

Social mobilitet og uddannelse

Velkommen til 'VUC deler viden' konferencen 2021

Hvordan kan vi øge social mobilitet gennem uddannelse? Spørgsmålet har været aktualiseret i perioder siden efterkrigstiden, hvor uddannelse har fået en central placering i kampen for lighed og demokrati. Der er da også sket en markant stigning i tilgangen til uddannelse. Men der er fortsat mange udfordringer; der er fx stadig få fra uddannelsesfremmede miljøer på de lange videregående uddannelser, og gruppen er overrepræsenteret blandt de +25-årige, som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse.

Meget tyder på, at det handler om mere end demokratisering af adgangen til uddannelse. Der er brug for også at se på uddannelsernes sorteringsmekanismer, kulturer og identitetskonstruktioner. VUC gør det godt, og står frem som én af de uddannelsesinstitutioner, der skaber mest social mobilitet. Men også vi kan gøre det bedre. Hvorfor er det så vanskeligt at styrke den sociale mobilitet? Hvordan kan vi skabe bedre betingelser for social mobilitet? Dette skal vi blive klogere på, dele viden om og diskutere den 29. september 2021.

Vi glæder os til at se jer i Middelfart.

Erik Ernø-Kjølhede og Susanne Murning
VUC Videnscenter

Mød konferencens talere

Vi har været heldige - meget heldige. Vi kan nu præsentere et spændende program med en lang række skarpe oplægs- og workshopholdere, som vil dele ud af deres omfangsrige viden om social mobilitet og uddannelse.

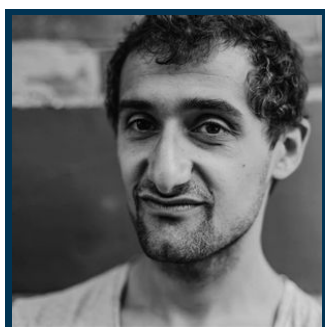
Jens-Peter Thomsen
Seniorforsker, VIVE

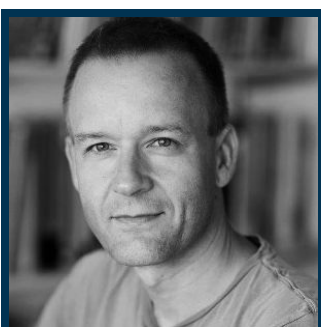
Lars Olsen
Forfatter og journalist

Lars Ulriksen
Professor, Københavns
Universitet

Aydin Soei
Sociolog og forfatter

Peter Lützen
Specialkonsulent Ph.d.,
National Videncenter
for Læsning

Mette Pless
Lektor, Center for
Ungdomsforskning,
Aalborg Universitet

Helene Pristed
Lektor, Aalborg
Universitet

Jacob Fuglsang
Uddannelsesredaktør,
Politiken

Pia Olsen Dyhr
Partiformand og MF,
Socialistisk Folkeparti

Severin Kursuscenter
Skovsvinget 25
5500 Middelfart

■ Tilmelding

Tilmeld dig konferencen, og vær med til at dele viden om, hvordan vi kan blive bedre til at øge den sociale mobilitet gennem uddannelse. Ved tilmeldingen vil du blive bedt om at oplyse, hvilken workshop du ønsker at deltage i. Se nedenstående program for information om disse. Tilmelding til workshops foregår efter 'først-til-mølle'-princippet.

[Tilmeld dig her](#)

Pris for deltagelse er 1695 kr. inkl. moms
Frist for tilmelding er den 15. september 2021

Program

09:30 Ankomst med kaffe/the og brød

10:00 Velkomst

Ved **Erik Ernø-Kjølhede**, formand for VUC Videnscenter og rektor på Aarhus HF & VUC og **Susanne Murning**, specialkonsulent i VUC Videnscenter.

10:10 Social mobilitet og uddannelse i Danmark

Ved **Jens-Peter Thomsen**, seniorforsker VIVE samt **Lars Olsen**, forfatter og journalist. Hvad er status for den sociale mobilitet i Danmark? Hvilke udviklingstendenser viser sig? Hvilken rolle spiller uddannelse? Hvad ved vi om hvordan uddannelse, arbejdsmarked og familieliv spiller sammen? Dette vil Jens-Peter Thomsen gøre os klogere på. Lars Olsen vil herefter give os indblik i betydningen af muligheden for at uddanne sig senere i livet, samt fortælle om status for social mobilitet, når man også ser på uddannelse af voksne.

11:10 Pause

11:25 Hvordan øger vi social mobilitet gennem uddannelse?

Samtale med **Pia Olsen Dyhr**, partiformand og MF for Socialistisk Folkeparti. Samtalen foretages af **Jacob Fuglsang**, uddannelsesredaktør på Politiken. Hør om Pia Olsen Dyhrs klasserejse, og de udfordringer og muligheder hun har oplevet i mødet med uddannelsessystemet på sin vej. Om hvordan man med den rette indstilling kan få den uddannelse, man drømmer om, selvom det ikke står skrevet i kortene. Om mønsterbrud og hvordan man kan komme langt med god fightervilje og hjælp fra sin omgangskreds. Og om hvordan livserfaringer kan være et brugbart værktøj i uddannelsen, arbejdet og hverdagen. Vi vil desuden høre om SF's politiske arbejde for at styrke den sociale mobilitet gennem uddannelse. Hvilke indsatser og grupper bør være genstand for vores opmærksomhed? Hvad skal vi gøre bedre? Dette vil vi sammen blive klogere på i en samtale mellem Pia Olsen Dyhr og Jacob Fuglsang.

12:45 Frokost

13:30 Workshops

Workshop 1: Ny udsathed

Ved **Mette Pless**, lektor ved Center for Ungdomsforskning (CeFU), Aalborg Universitet. Med udgangspunkt i et nyt forskningsprojekt får vi indblik i nye måder at forstå udsathed, og hvad der i samspil med social baggrund kan forklare, hvorfor stadig flere unge rammes af udsathed. Vi vil diskutere hvordan uddannelsesinstitutioner kan blive bedre til at bryde forskellige former for udsathed og understøtte livsduelighed og integration i bl.a. uddannelse.

13:30 Workshops - Fortsat

Workshop 2: De dobbeltudfordrede - social baggrund og læsevanskeligheder

Ved **Peter Heller Lützen**, specialkonsulent ved National Videncenter for Læsning

Unge og voksne med læsevanskeligheder kæmper ofte med at få fodfæste i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Det samme gælder mange fra socialt udfordrede og/eller uddannelsesfremmede miljøer. De dobbeltudfordrede er dem, der kommer fra disse miljøer og har læsevanskeligheder. Hvordan udvikler vi undervisning, som imødekommer denne gruppes udfordringer? Hvordan sikrer vi faglig progression og uddannelse til alle? Dette vil vi diskutere på denne workshop.

Workshop 3: Risikoadfærd og holdninger til uddannelse i 'ghettoen'

Ved **Aydin Soei**, sociolog og forfatter

'Sorte huller i Danmarkskortet' og 'Parallelsamfund med lovløse tilstande', sådan lyder karakteristikken i den politiske debat om 'ghettoen'. Men hvordan ser det egentlig ud med risikoadfærd og holdning til uddannelse i disse områder? Hvordan går det med den sociale integration og oplevelsen af medborgerskab i velfærdsstatens gamle arbejderkvarterer? Hvordan kan vi bidrage med en mere positiv tilgang til områderne - og skelne mellem de få, der skaber problemer, og de mange som får problemer?

Workshop 4: Lige muligheder? Køn, lokalitet og uddannelse

Ved **Helene Pristed Nielsen**, lektor ved Aalborg Universitet

Danmark oplever stigende urbanisering. Særligt unge piger drager til byerne, ofte i forbindelse med uddannelsesvalg. Det skaber langsigtet ulighed på tværs af land og by, og på tværs af kønnene. De steder, mænd og kvinder færdes, fx i familien, på uddannelsen og arbejdspladsen, er forankret i specifikke lokaliteter, som er med til at definere mulighedsstrukturer og grader af valgfrihed. Vi får indblik i sammenhængen mellem køn, lokalitet og uddannelse - og vil diskutere hvordan vi kan forbedre dette.

14:45 Pause med kaffe og skønt kagebord

15:10 Fra øget adgang til øget chancelighed - hvordan gør vi det?

Ved **Lars Ulriksen**, professor, Inst. for Naturfagernes Didaktik, Københavns Universitet
Hvordan kan vi øge social mobilitet gennem uddannelse? Lars Ulriksen introducerer os for et analytisk begreb til støtte i vores videre arbejde: 'Den implicitte studerende'. Begrebet kan bruges til at indfange de forventninger, der findes om den studerende på uddannelsen; hos de studerende, hos lærerne, i undervisningsformerne og i uddannelsens opbygning. Perspektivet bidrager til en forståelse for den konkrete uddannelses inklusions- og eksklusionsprocesser, og for hvordan vi kan bidrage til at øge chanceligheden i uddannelserne.

15:55 Tak for i dag - og god vind med det videre arbejde!

Afrunding ved **Erik Ernø-Kjølhede** og **Susanne Murning**.

